

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د مولانا سعيد افغاني د سولې او تفاهم، نشراتي ارگان

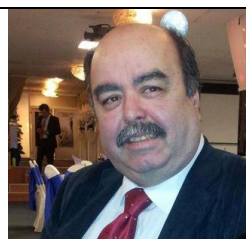
www.said-afghani.org

آزاده، ټولنيزه، علمي، فرهنگي او نشراتي ارگان

Dr.Said Afghani

د مولانا سعيد افغاني: آزاده، ټولنيزه، علمي، فرهنگي او نشراتي ارگان ته ښه راغلاست!

محمد حکیم «گرلری»

تاریخ نشر: 5 اگست 2026 میلادی

آیا ملت و ملیت یکی هستند؟

قسمی که بنظر میرسد ملت و ملیت مترادف یکدیگر نیستند با وجودی که ارتباط و نزدیکی بسیار زیاد با همدیگر دارند و اگر در بحث های سیاسی و تاریخی این دو واژه را با هم به غلط بگیریم از لحاظ هویتی نتیجه گیری های نادرست را برایمان میدهد.

بنظر من ملیت بیشتر وابستگی و یا تعلق فرد به یک ملت و کشور اشاره دارد که در کاربرد حقوقی امروزه مثلاً تابعیت یک شخص را میتوان مثال داد.

اما؛ ملت یک پدیده گسترده تر اجتماعی و تاریخی است که مجموعه از انسان ها در طول یک مدت زیاد بر اساس عناصری چون زبان، فرهنگ، تاریخ، سرزمین و خاطرات مشترک جمعی، احساس تعلق و اراده سیاسی برای زندگی مشترک میباشند شکل گرفته است.

بناً میتوان گفت که ملت عبارت است از: مجموع گروه های دارای ملیت ها با هویت های قومی و فرهنگی گوناگون. و ملیت یکی از مظاهر ارتباط فرد با ملت و دولت است. زیرا ملیت به تنهایی سازنده مفهوم ملت نیست و در این رابطه میتوان مثال های گوناگون به خورد خواننده داد مثلاً:

اگر یک کشور کثیرالقومی باشد ممکن است آن کشور از لحاظ قومی خود را « پشتون، تاجیک، اوزبیک، هزاره، بلوچ و.... » و اما از لحاظ ملیت تابعیت شهروند یک کشور باشند، به همین دلیل اگر کسی بگوید « هر قوم یک ملت است»، و یا برعکس « هر ملت فقط یک قومی دارد»، از نظر علوم سیاسی و جامعه شناسی واژه ها بیش از حد ساده سازی شده است.

نکته مهم و اساسی اینجاست که ملت در تاریخ جدید محصول زبان یا خون مشترک نیست، خودآگاهی جمعی و اراده سیاسی برای تعریف « ما»، نیز اهمیت زیادی دارد.

بناً باید گفت که: ملت و ملیت یکی نیستند، زیرا ملیت بیشتر بیانگر تعلق فردی به یک ملت و یا دولت است، در حالی که ملت یک پدیده تاریخی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی گسترده تر است و نباید « قوم»، « ملت»، « ملیت» و « تابعیت» را بجای یکدیگر بکار گرفت.

بدر نظر داشت آنچه گفته آمدیم باید گفت که این دو واژه و بحث با همدیگر متصل بوده و پیوند عمیق دارند.

اگر ملت را صرفاً مساوی به تابعیت بدانیم هرگز نمی توان مسئله پشتون های دو طرف مرز تحمیلی، بلوچ های ایران و پاکستان، تاجک های افغانستان و آسیای میانه و بسیاری از هویت های دیگر منطقه را بصورت درست و همه جانبه تحلیل کرد. بنأ این چهار واقعیت عینی را باید از همدیگر جدا کرد که عبارت است از: «قوم، هویت فرهنگی، ملت، دولت/تابعیت».

این چهار مفهوم میتوانند که روی هم منطبق شوند اما یکی نیستند و در همین نقطه است که بخش بزرگی از اختلافات سیاسی منطقوی میتواند که قابل فهم باشد.

با احترام

محمد حکیم « کرنزی »

www.said-afghani.org - بازگشت به صفحه اصلی